

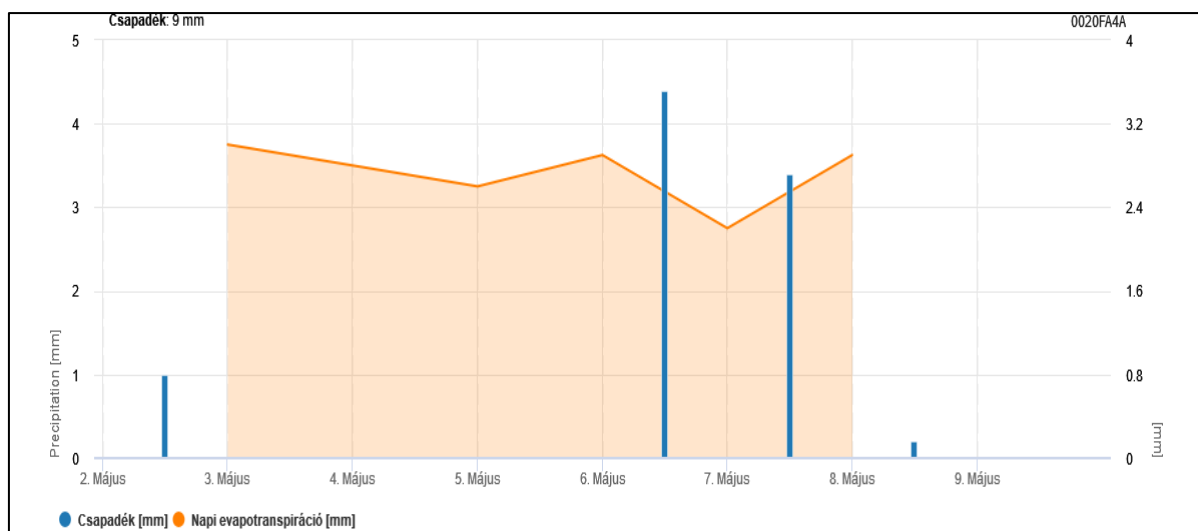

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

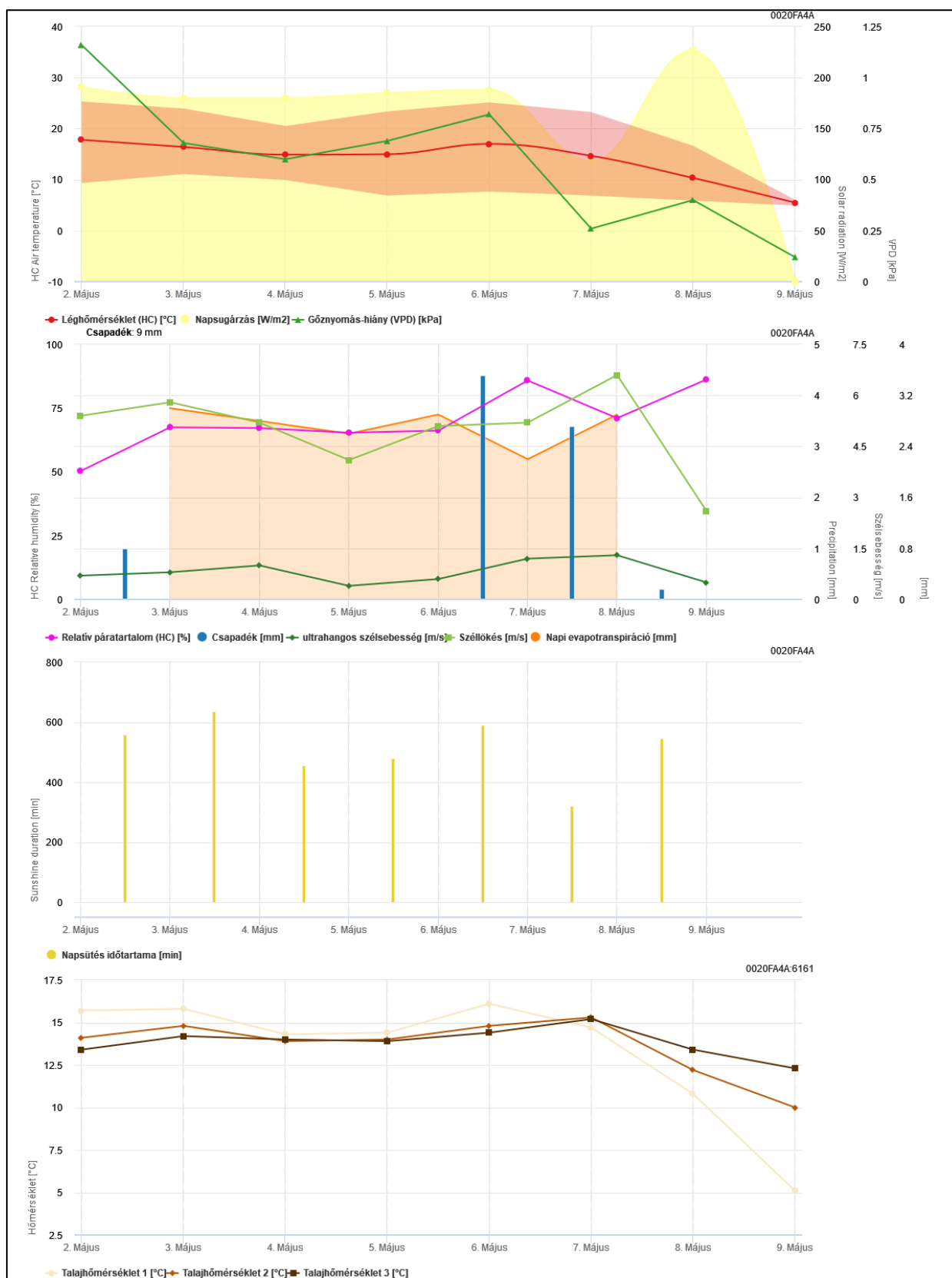
Az elmúlt hét időjárása

Megyénkben az elmúlt héten változékony szeles kora nyári idő volt. A hét első felében egy anticiklon hatása érvényesült, jellemzően napos idő volt melynek hatására a napi maximum hőmérséklet többször is elérte a 25 °C-t. A hét végén egy délnyugati áramlási rendszer nedves levegőt sodort felénk, melyből szombaton és vasárnap helyi záporok, zivatarok alakultak ki, jelentős mennyiségű csapadék csak szórványosan és kis területeken hullott. A talaj felső rétegének a nedvesség tartalma jelentősen csökkent az elmúlt héten, melyet csak szórványosan pótolta a hétvégi csapadék.

A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.05.02.-05.09.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A levélnedvesség/páratartalom/talajhőmérséklet alakulása Debrecen, 2023.05.02.-05.09.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (18. hét)

Őszi búza: zászlós levél kiterülése-levélhüvely felnyílása állapot (BBCH 39-47)

Őszi árpa: kalászosítás-kalászhányás vége (BBCH 49-59)

Őszi káposztarepce: 50 %-os fővirágzás-virágzás gyengülése (BBCH 65-69)

Alma: gyümölcskötődés (BBCH 70)

Őszibarack: -magháznövekedés (BBCH 72)

Lucerna: második növedék 10 cm

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség megyénkben nőtt az elmúlt időszakhoz képest. A megye déli részén a megnövekedett pocok populáció betelepődése elkezdődött a gabonába és az új vetésű lucernába. Egyelőre csak a tábla széleken tapasztalható a pocok jelenlére, illetve a kártétel még nem jelentős. A pocok populáció növekedését és a pocok betelepődését figyelemmel kell követni.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) fertőzöttség tovább nőtt az előző héthez képest, a legtöbb állományban a középső levélemeleteken és a száron is megtalálható. A fertőzöttség mértéke megyénkben jellemzően közepes. Az elkövetkező héten a lisztharmat további terjedése várható.

A vörös rozsdá (*Puccinia triticina*) jellemzően csak észlelési szinten van jelen, de a fertőzöttség lassú növekedése érzékelhető. Alacsony a fertőzöttség ellenére a fogékonyabb fajtákban a terjedésével kell számolnunk.

A sárga rozsdá (*Puccinia striiformis*) fertőzöttség tovább nőtt az elmúlt héthez képest. A legtöbb táblán védekeztek ellene, de minden táblán van kisebb-nagyobb fertőzött folt. Az elkövetkező héten a sárga rozsdá további terjedésére kell számítani.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára kedvezett az elmúlt hét időjárása, a fertőzés az alsó leveleken dinamikusan terjedt. A fertőzés mértéke függ a termőhelytől és fajtaérzékenységtől, megyénkben néhány szélsőséges esettől eltekintve 5-8% körül alakult. A megdőlt állományokban a további terjedésére kell számítani.

A vörösnakú árpabogár (*Oulema melanopa*) tömeges lárvakelése elkezdődött, a fiatal lárvák kártétele egyelőre foltszerű. A vetésfehérítő populáció mérete meggyenkben átlagosnak mondható. A lárvák elleni védekezést a felvételezést követően célszerű elvégezni.

A levéltetű fertőzés jelentősen nőtt az elmúlt héthez képest, a zárt jól fejlett állományokban közepes mértékű fertőzés alakult ki, erősen fertőzött góccokkal. A levéltetű fertőzés további növekedésére kell számítanunk az elkövetkező héten.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A lizstharma (*Blumeria graminis*) az őszi árpában mindenütt megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett, dús állományokban már közepes-erős. A lizstharma a középső levélemeleten is megjelent, dinamikus terjedt. A telepek jelentős mennyiségű konídiumot termelnek, ezért a fertőzés további terjedésére kell számítanunk.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden táblán előfordult, a fertőzöttség mértéke jellemzően közepes. A fertőzés lassú terjedése volt megfigyelhető. A jövő héten a barna levélfoltosság további lassú terjedése várható.

Hálózatos foltosság (*Drechslera teres*) tünete minden táblában megtalálható, a fertőzés intenzív terjedése volt megfigyelhető, a fogékonyabb fajtákban már erős fertőzés alakult ki. A jövő héten a további lassú terjedése várható.

Az árpa törperozsda (*Puccinia hordei*) fertőzöttség szinte minden táblában megtalálható, a fertőzés mértékének növekedése volt megfigyelhető. Az elkövetkező héten az árpa törperozsda intenzív terjedésére kell számítanunk.

Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében

A repcében a fóma (*Phoma lingam*) az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálható, néhány táblán a lassú terjedése volt megfigyelhető.

A repcefénybogarak (*Meligethes aeneus*) száma már nem emelkedett az előző héthez képest, fővirágzatonként 2-4 imágót lehetett találni. A repce virágzása miatt kártételt már nem észleltünk.

A repceszár-ormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) és a nagy repceormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) lárvái fejlődésnek indultak, egyre több növényen látható a szár és a levélnyelek felhasadása.

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) megjelent táblákon, a tömeges betelepítés elindult. A fertőzöttség mértéke a táblák többségénél elérte a védekezési küszöbértéket. Veszélyes kártevő ezért amennyiben virágzatonként a 1 db imágót észlelünk védekezni kell ellene.

A bundásbogár (*Epicometis hirta*) néhány táblán tömegesen megjelent, de a repce virágzása miatt már nem okoz jelentős kárt.

Kertészeti növények

Alma

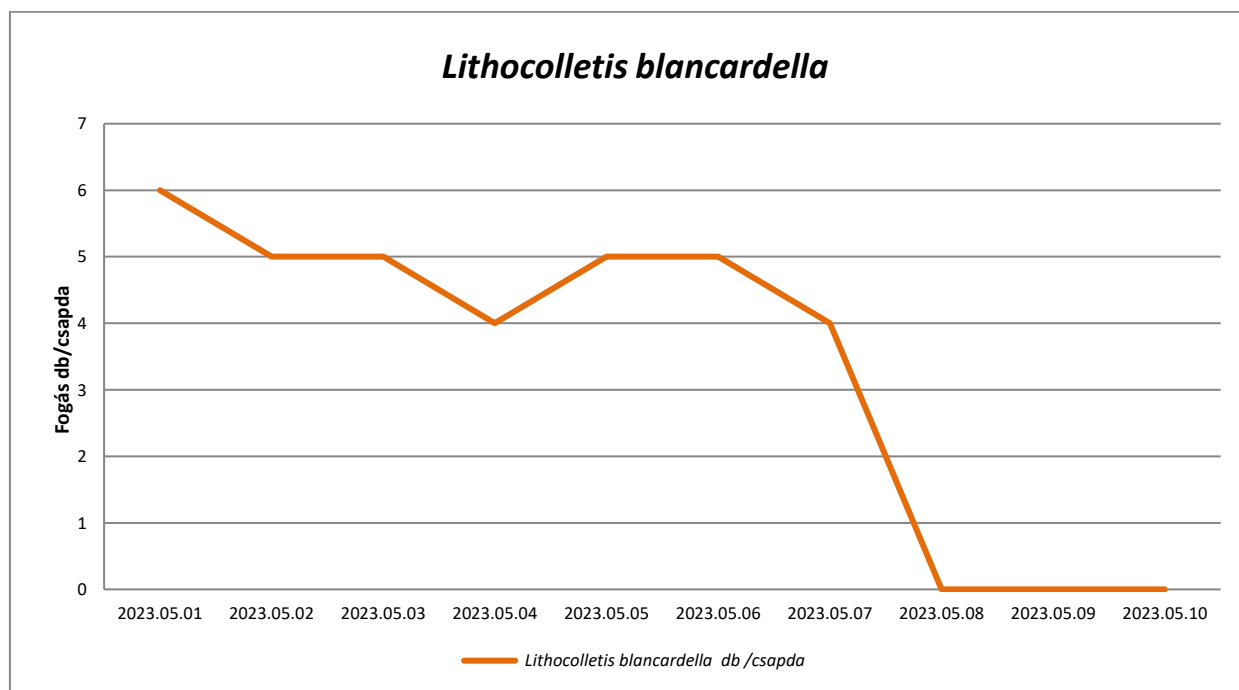
Az elmúlt hét időjárása kedvezett a gombabetegségek terjedéséhez.

Az almában még mindig jelentős az almafa lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) fertőzés, a hajtásvégi primer fertőzések intenzíven fertőznek, több ültetvényben már szekunder fertőzésre utaló tüneteket is lehet látni. A kedvező időjárás miatt a lisztharmat intenzív terjedésére kell számolni az érzékeny fajtákban.

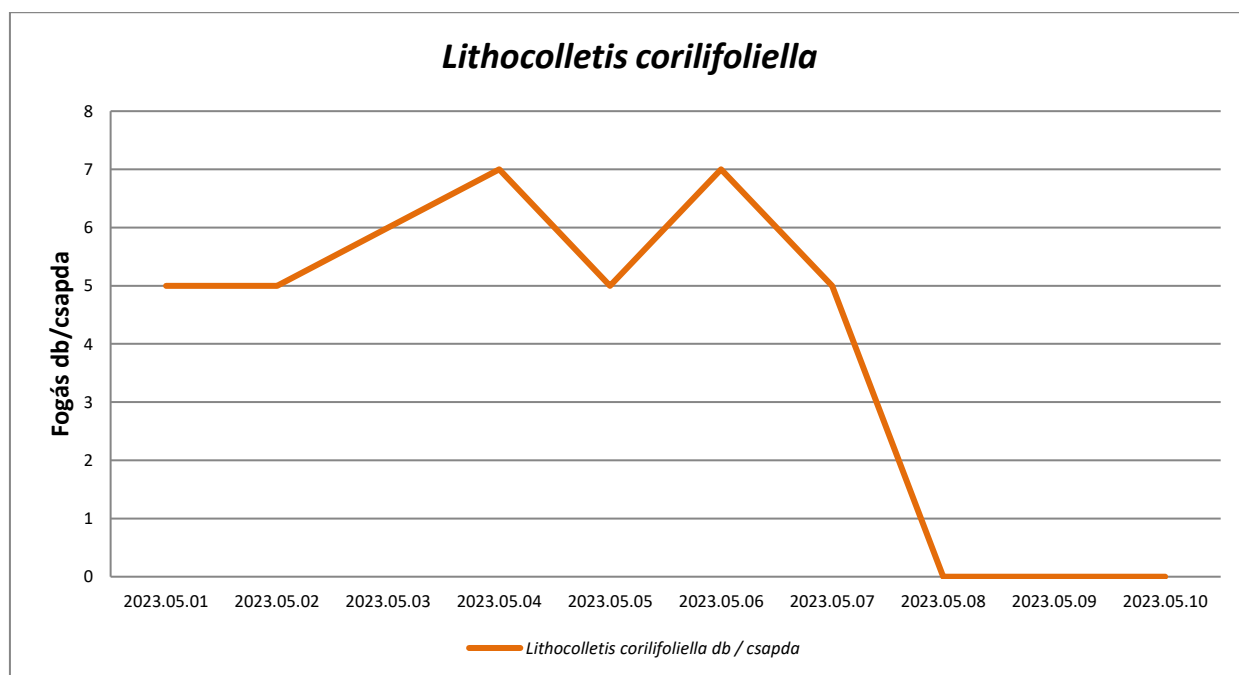
Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) számára szintén kedvezőek az időjárási feltételek, de megynkben még észleltünk jelentősebb mértékű fertőzést. A kórokozó számára kedvező időjárás miatt, a terjedésével számolnunk kell.

Az ültetvényekben az almalevél pirosító (*Dysaphis devecta*) megjelent, a fertőzöttség mértéke egyelőre gyenge.

Az almalevél-aknázómoly és sátorosmoly folyamatosan nagy mennyiségben van jelen a csapdákbán, a nemzedékek már-már elkülöníthetetlenek.

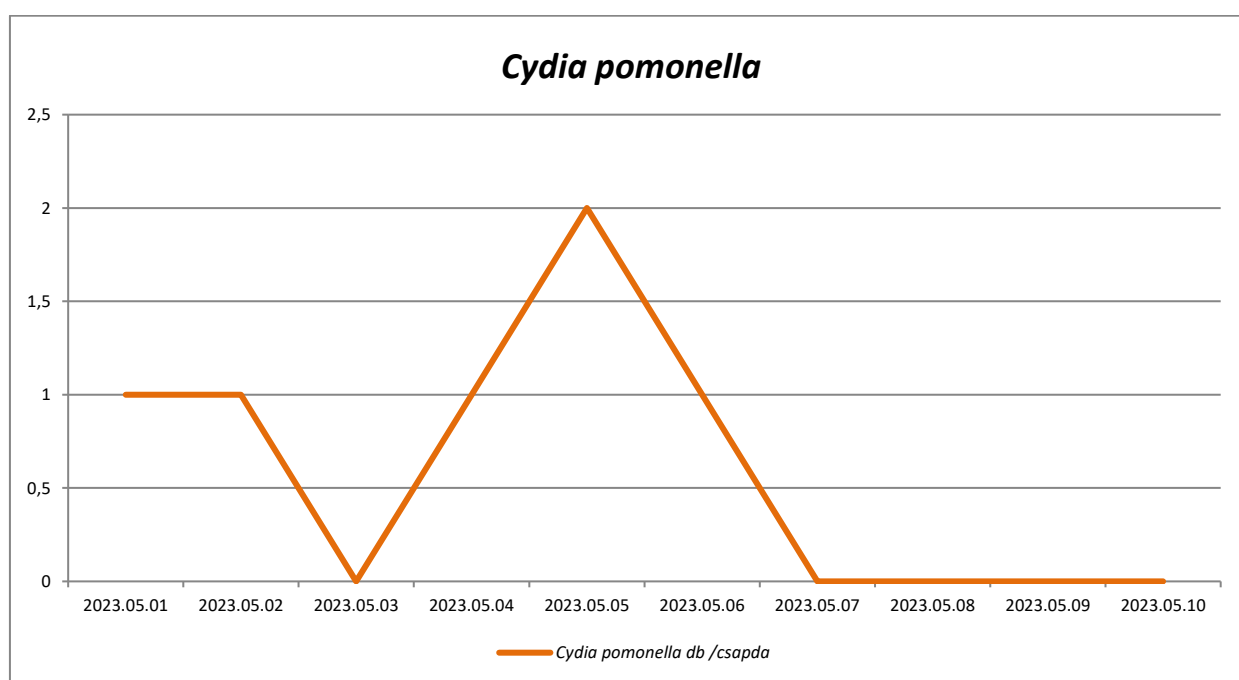

Almalevél-aknázómoly rajzágörbe

Almalevél-sátorosmoly rajzásgörbe

Az almamoly első nemzedékének a rajzása elkezdődött, egyelőre csak alacsony számban van jelen a csapdákbán.

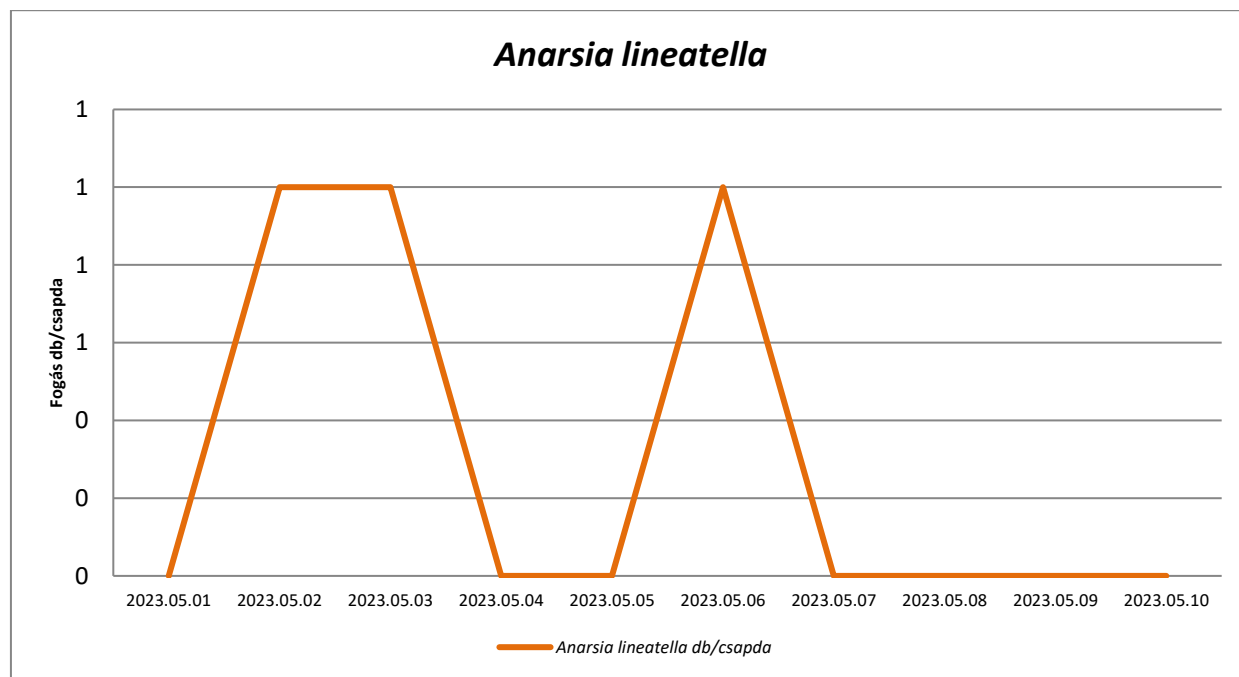
Almamoly rajzásgörbe

Őszibarack

Megyénkben a tafrina (*Taphrina deformans*) fertőzöttség az átlagosnál erősebb mértékű.

A barackosokba a levéltetvek betelepülése folyamatos, a kisebb kolóniákat már mindenütt meg lehet találni.

A barackmoly rajzása elkezdődött, a hónap eleje óta folyamatosan fogják a csapdák a lepkéket.

Barackmoly rajzásgörbe

Debrecen, 2023.05.08